

Tilburg University

Het duistere patroon van eigen verantwoordelijkheid

Prins, J.E.J.

Published in:
Netkwesties

Publication date:
2004

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):

Prins, J. E. J. (2004). Het duistere patroon van eigen verantwoordelijkheid. *Netkwesties*, 86.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

‘Het duistere patroon van eigen verantwoordelijkheid’

Corien Prins

“Iedereen kan straks thuis vanachter de computer aangifte doen van zijn gestolen fiets”, aldus het bericht van ECP.NL <<http://www.ecp.nl>> over het wetsvoorstel ‘elektronische aangifte’ dat op 23 februari j.l. naar de kamer is gestuurd. De overheid wil het de burger makkelijker maken en gaat tevens voor een veiliger samenleving. Niet dat de kans nu groter wordt dat een gestolen fiets bij de rechtmatig eigenaar terugkeert of de autokraker sneller in de kraag wordt gevat. Dat hebben die politieregio’s waar elektronische aangifte al langer voorhanden is, inmiddels al wel laten zien. Maar degene die een strafbaar feit wil aangeven, behoeft hiervoor in ieder geval niet meer naar het politiebureau. Hij of zij kan zijn ergeis voortaan met behulp van zijn computer afreageren.

De vereenvoudigde wijze van aangifte biedt natuurlijk ook de politie voordelen. Minister Donner wijst in zijn persbericht <<http://www.justitie.nl/pers/persberichten>> op een efficiëntere inzet van politiecapaciteit: er is minder personeel aan de balie nodig om aangiften op te nemen. Maar ja, een elektronische invuloefening zal weinigen meer weerhouden van het doen van aangifte. Of die fiets nu terugkomt of niet, op wat knoppen drukken kan toch nooit kwaad? Kortom, we staan aan de vooravond van een scenario van een flink stijgend aantal aangiften maar nauwelijks hoop op meer opgeloste zaken. Weinig opwekkend nieuws dus voor politieorganisaties die worden afgerekend op opsporingspercentages en prestatiecontracten!

Het zal niet verbazen als opsporingsinstanties dan zullen gaan roepen om een zekere eigen verantwoordelijkheid van burgers. Het onderwerp voor de volgende nieuwjaarsrede is daarmee al gevonden: eigendommen van burgers worden alleen dan opgespoord als ze hun spullen ook hebben voorzien van een *tracing* faciliteit. Bij dit kabinet zal men een welwillend oor krijgen want het past mooi in de huidige tijdsgeest. Immers, de aanpak van criminaliteit en fraude is niet alleen een zaak van de overheid, maar ook van de burgers zelf, aldus ons kabinet. Samen moeten we aan een veilige maatschappij werken. Publieke moraal, normen, waarden en integriteit: ze behoren allemaal tot de favoriete thema’s van politiek Den Haag. Juist deze week buigen een groot aantal ministers en Tweede Kamer zich in een debat <<http://minaz.nl/persberichten>> over dit in de ogen van het kabinet zeer belangrijke thema.

Het zal er dus wel van gaan komen: willen burgers (elektronisch) aangifte doen van diefstal van hun fiets dan geldt als voorwaarde dat de politie ook feitelijk moet kunnen opsporen. Al in de vroege dagen van ICT-wetgeving hebben we kennelijk zonder slag of stoot geaccepteerd dat alleen wanneer computersystemen zijn voorzien van enige vorm van beveiliging men kan rekenen op strafrechtelijke sanctionering via het delict van de computervredebreuk. Waarom dat patroon dan nu niet verder doorzetten? De technologie is er en makkelijker kunnen we het de opsporingsinstanties toch niet maken?

Eigen verantwoordelijkheid, samen aan een veilige samenleving werken: traceren is een zaak van ons allen!

Dus, wie zijn of haar fiets niet heeft voorzien van een *tracking* en *tracing* technologie wordt niet door de politie bedient. Of in het meest gunstige scenario: zij die hun fiets, auto, winkelvoorraad of waardevolle spullen wel hebben voorzien van een RFID-voorziening krijgen voorrang bij opsporing. Maar in een minder aantrekkelijk scenario: al onze spullen zijn gewoon standaard voorzien van een tracing device. Wettelijk verplicht! RFID-technologie heeft voor opsporingsinstanties immers ook nog vele andere voordelen en waarom zouden we ze die niet onthouden? Van winkeliers en producenten zullen we, zo blijkt uit recente ontwikkelingen met scheermesjes en bankbiljetten, weinig weerstand tegen dergelijke plannen mogen verwachten. In de VS heeft Wal Mart haar leveranciers al gesommeerd om binnen twee jaar RFID 'tags' in goederen te verwerken, op straffe van verwijdering uit de Wal Mart schap. Ook adviesbureau's <<http://www.accenture.com>> wijzen hun klanten inmiddels op de belangrijke voordelen van de RFID-technologie.

Maar wie had gedacht dat echte privacyvoorvechters daarmee het bijltje erbij neer zouden leggen, heeft het natuurlijk mis. Zij zijn er dan natuurlijk als de kippen bij om de RFID-technologie waarmee hun spullen standaard zijn voorzien, te omzeilen. De instrumenten <<http://savannah.nongnu.org/projects/rfid/>> daartoe zijn inmiddels al voorhanden. Maar ook opsporingsinstanties zullen vervolgens niet lang met lege handen blijven staan. Zoals het Openbaar Ministerie deze week aankondigde een nieuw laserwapen te hebben ontwikkeld dat bestand is tegen de lasershields waarmee automobilisten zich weren tegen snelheidscontroles, zo zal ook het ook bij *tracing* en *surveillance* technologie gaan. En zoals we het ook bij DRM en radardetectoren hebben gezien, zo zullen we het ook bij RFID gaan zien: een digitale wapenwedloop. Dat is het duistere patroon van eigen verantwoordelijkheid in een door technologie beheerste maatschappij. Dat is een digitale oorlog tegen diegenen die doen voorkomen dat *trackingen* *tracing* onze eigen verantwoordelijkheid is.